

oblika modernega apostolata. Vprašajmo se, zakaj se katoličani tako malo zmenijo za prospeh katoliškega tiska. Odgovor je lahek. Oni namreč ne razumejo niti, kaj zahteva od njih vera, niti kaj je to: katoliški tisk. Oni mislijo namreč, da je vera samo božja služba, včasih še vedo, da je vključene tudi nekaj morale. Ti hodi k božji službi, sprejemaj zakramente, ne ubijaj, ne kradi, ne lagaj, ne bodi krivičen. Zakaj bi torej morali brati katoliški tisk, ko pa vera ni več kot samo bogoslužje in morala?! Ti katoličani zunanosti pozabijo, da je vera mnogo več, da je vera vse človeško življenje, da je vera trajno sodelovanje z Bogom, z njegovo cerkvijo, povsod in vsak dan in pri vsakem delu. Katoliški časopis nima nalogo, da »poučuje in zabava«. Katoliški list v prvi vrsti vzgaja in vodi. Nekateri mislijo, da mora časopis samo zabavati in se zgražajo nad tem, da bi se vera, ki je nekaj resnega, vezala s časopisom, ki samo zabava. Ti katoličani se motijo. Čitanje časopisa sploh

ni samo zabava in preganjanje dolgega časa. Časopis je mnogo več, on daje ideje, vriva smernice, polagoma, na tihem, nevidno. Če je časopis slab, njegovo čitanje zastruplja, če je pa dober, bravca čisti in oplemenjuje, včasih ne da bi se sam tega zavedal. Katoliški časopis daje pouk, tudi zabava, toda glavna naloga mu je vplivati na duhovno rast bravca. On brani vero, podira protiverske nauke, raziskuje z lučjo vere in nadnaravnih ciljev vsa dnevna vprašanja in bravcu utira pravilno pot skozi vrvež dnevnih vprašanj. Katoliški časopis nauči bravca katoliško misliti, katoliško čutiti, katoliško živeti, in postaja tako koristen za zdravo življenje v državnem občestvu. Ker so naši bravci mnogokrat o teh resnicah premišljevali, so na svoj katoliški dnevnik ponosni in mi smo na nje ponosni. A kdor ljubi, ne občuduje samo, ampak to ljubezen apostolsko raznaša.

Besede, ki smo jih navedli, veljajo ne samo za francoske razmere, ampak tudi za naše. Zavedajmo se svojih dol-

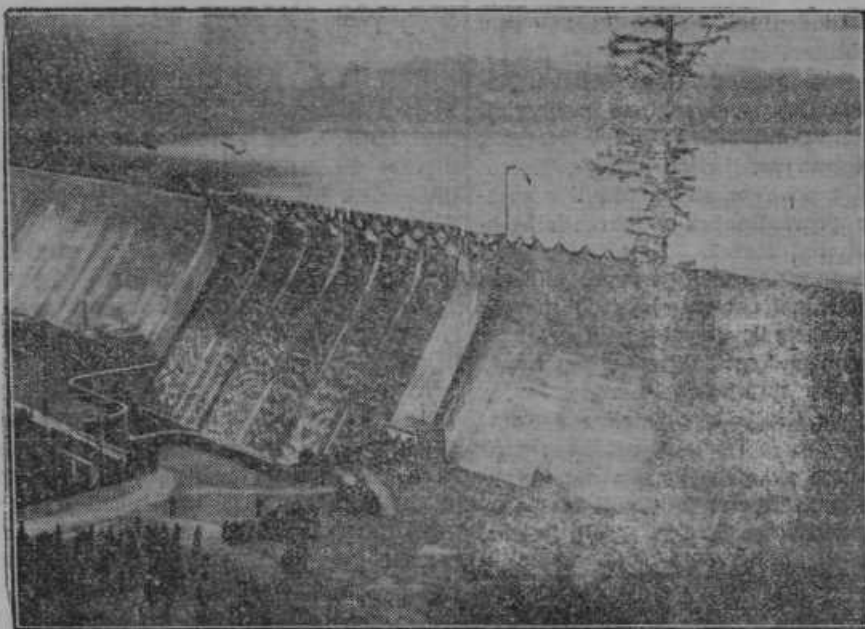

Belo kot sneg in svežeduhteče naj bo Vaše perilo. To lahko dosežete brez vsakega truda in muke, če uporabljate Persil. To odlično sredstvo za pranje se dobiva v vseh trgovinah.

Persil

žnosti do katoliškega časopisja! Leto se nagiba h koncu, treba bo obnoviti naročnino za liste in časnike. Obnovi naročnino vsaki! Ne samo to, agitiraj za katoliški časopis! Pridobi mu novih naročnikov. Mladina, na delo! To delo je najlepša oblika prepotrebne modernega apostolskega dela.

S tiskom sejmo besedo božjo! Kakor pridigujemo vsako nedeljo, tako naj tudi tisk prinaša vsako nedeljo besedo božjo v vaše kraje! Naročutje »Nedelje«! Napravite ji prostor v cerkvi s puščico, kjer jo položite, vsak jo lahko vzame, pa naj daruje za njo, koli' or more, vsaj 10 komadov je bo na tak način gotovo šlo! — Upr. za »Nedelje«, Maribor.

Največji jez na Poljskem je bil dograjen v Vapienici v Zgornji Šleziji.

Potovalni nagon pri žuželkah.

Celi oblaki žuželk se spuste večkrat v značilne višine in nastopijo smrtna potovanja preko pokrajin in morij, odkoder se ne vrnejo nikdar več. Pred 80 leti je obiskal mesto Wismar oblak, katerega so tvorili metulji belini in so pokrili in preplavili celo mesto.

Pred vsem je Afrika onaj del sveta, kjer se izležejo vse mogoče vrste metuljev v milijardnih krdelih. Opazovali so polet metuljev, ki je neprenehoma trajal 72 ur. Metulji so leteli s hitrostjo 12 km na uro in oblak je bil dolg nad 1 tisoč km. Čudno pri metuljem poletu je dejstvo,

Pavel Keller:

14. nadaljevanje.

„Hubert“

Roman iz gozdov.

Poslovenil dr. Ivan Dornik.

Boltežar je godrnjal.

»Torej, če ne bo odnehal pri dvojčkih, se bo nekaj zgodilo, tedaj se spozabim. Noroglav babjek je. Ali ni žalostno — ni dolgo tega, kar ene strupene gobe ni več, Bianke, pa požene nova, še vse bolj strupena.«

»Da, tako se dogaja v gozdu. Lahko pa ste čisto mirni, gospod Boltežar; saj vendar veste, kako pridni in trdni sta deklici pri »Grozdu«.

»Obe ne! Le ena! Ena pa se je hodila sanjati!« —

»Ptički vsi so že prišli, ptički vsi, ptički vsi. Kós in drozg ter ščinkavec, škorček, z njim pa jata vsa. Voščimo veselo leto, samo srečo in obilje.«

Vriskajoči otroški glasovi so silili k nama v sobo.

»Gospodična Grubelnik s svojim razredom,« je rekel Boltežar. »V prosti naravi poučuje prirodopis. Vprašala me je najprej, ker sem pač šolski nadzornik, če sme v urah, ko poučuje prirodopis, iti s svojimi otroki v gozd in na travnik. V gozd že, sem ji rekel, na travnik pa ne; kajti tam bi napravili preveč škode in tako bi se pedagogika in narodno gospodarstvo ne zlagala. In sedaj gre z njimi v naravo. Ali ne pojó lepo ti otroci? Vedno sem zelo cenil lepo petje v svoji šoli. Ali bi šla malo iz hiše in poslušala?«

»Petje?«

»Ne, petje slišiva tudi od tukaj. Poslušala bova, ko bo učila otroke! Kar naprej samo petje ne sme z njimi med prirodopisno uro; to bi ne bilo vzgojno. Le na poti iz šole in nazaj prepevajo. V naravi pa se vrši pouk, vsako stvar jim pokaže na kraju, kjer je, obrazloži jim pogoje rasti in življenja vseh stvari, pové, v kakšnih odnošajih so stvari med seboj, vse — veste — prikoji takole na biologično stran. To je mo-

MLADINSKA PROSLAVA KRISTUSA KRALJA IN 1900LETNICE ODREŠENJA V PTUJU.

V nedeljo dne 29. oktobra so tudi otroci župnije sv. Petra in Pavla v Ptuj na prav slovesen način proslavili praznik Kristusa Kralja in 1900letnico odrešenja. Nad 500 malih živčavov se je ta dan že dosti pred 8. uro zjutraj zbralo v društveni dvorani minoritskega samo stana in so se pripravljali za vstop v cerkev. Ob 8. uri so se v strumnih vrstah podali v lepo okrašeno in vso električno razsvetljeno župnijsko cerkev; najprej mali križarji v svojih paradnih oblekah s praporčki na čelu, za njimi drugi dečki, vsak z belo cvetko. Nato se je za svojim belim praporčkom razvrstila dolga vrsta belocblečenih deklic v venčki, nato pa druge deklice. Obširna cerkev je bila natlačeno polna, razen otrok tudi dobrih staršev ter drugih ljudi, ki so prišli, da se veselijo s svojimi malčki in da z njimi proslavljajo ta lepi praznik. Med sv. mašo je prav ubrano prepeval mladinski zbor, ki se je ta dan prav posebno postavil, ljudje so kar strmeli nad lepim mladinskim petjem. Pred sv. obhajilom je katehet g. p. Konstantin imel kratek govor za mladino »Kristus Kralj in Odrešenik naš«. Po govoru je bilo skupno sv. obhajilo. Prelep prizor je bil, ko se je nad 400 nedolžnih otroških src pri Gospodovi mizi zahvaljevalo božjemu Učeniku za delo odrešenja. Po sv. maši je pred Najsvetejšim mogočno iz otroških grl donela posvetitev presv. Srce Jezusovemu, nakar so zapeli: »Kristus mora kraljevati« in pri »Zahvalni pesmi« se je cela cerkev pridružila otroškim glasovom ter skupno z njimi hvalila »nemogočnega. Za sklep pa so zapeli še mogočno »Povsod Boga«.

Slovesnosti v cerkvi je sledila proslava v društveni dvorani. Pridne otroške roke so dvorano zelo okusno okrasile, ves oder, kjer je bil klip Srca Jez., je bil odet v zelenje in cvetje. Pri proslavi so nastopile male deklice z lepimi in zbranimi deklamacijami. Posebno lepo so deklamirale starejše deklice: Voda, Letonja, Korošec in Simonič. Med deklamacijami je prepeval mladinski zbor deklic, govor je imel g. p. Konstantin »Kristus naj bo kralj otroških src«. Deklice so vprizorile spevoigro »Venčarica«, mala venčarica, naša Mica Vrablova, je izborna igrala svojo vlogo.

Veselih src, radostnih lic so se naši malčki poleg svojih staršev vračali domov, zavedajoč se, da so lepo proslavili dan svojega največjega Prijatelja.

Negova. Praznik Kristusa Kralja smo tako le praznovali: v jutro smo šli k prvi sv. maši in opravili skupno sv. obhajilo fantje in dekleta kat. prosvetnega društva. Potem smo se pa pripravljali za igro: »Mlinar in njegova hči«, ki smo jo vprizorili popoldan. Na sporedu je bil govor, ki ga je govoril g. Mirko Geratich iz Maribora, potem petje in tamburanje. Kljub slabemu vremenu se je udeležilo te proslave Kristusa Kralja precejšnje število ljudi. Ker pa se jih je mnogo dežja ustrašilo in želijo to igro videti, jo bomo na njihovo željo in našo dobro voljo ponavljali v nedeljo dne 12. novembra. Prijatelji mladine, domačini in sosede vabljeni!

Negova. Prosvetno društvo v Negovi ponovi v nedeljo dne 12. t. m., ob treh popoldne, v grajskih prostorih zelo lepo žaloigro »Mlinar in njegova hči«. Prijatelji katoliške prosvete vabljeni!

Gornjigrad. Pred nedavnim smo obhajali jubilej prevzvišenega biseromašnika nadškofa g. dr. Antona Bonaventura Jegliča. Ta dan smo se zbrali v obilnem številu v škofijski dvorani, napolnili smo jo do zadnjega kotička. Nastopilo je tudi 150 pevcev, ki so predvajali koncert. Ko je vstopil prevzvišeni v dvorano, smo ga mi burno pozdravili: »Živijo, biseromašnik!« Dol z o'na pa so ga obsuli s cvetjem. Nato je prevzvišenega v iskrenih besedah pozdravil mal fantek. Za njim je imel govor g. Jamnik. Obrazložil je nam, kaj vse je stori gospod jubilat za slovenski narod. Nato pa je zadonela iz stopetidesetih grl lepa slovenska pesem na čast jubilantu. Tako smo se poklonili očetu slovenskega naroda. — Na praznik Kristusa Kralja smo imeli zopet slovesen dan. Ta dan je imelo Apostolstvo mož in fantov skupno sv. obhajilo. Ta dan so še posebno v obilnem številu pristopili fantje in moške k mizi Kristusa Kralja. Tudi šolska

Hočeš srečko brezplačne loterije?
Tedaj si naroči »Naš dom«!

mladina je imela ta dan skupno sv. obhajilo. Moške in fantje, le tako naprej! Kateri še niste v Apostolstvu, pristopite, da bo večja armada apostolov. Naj še bo vihar kakoršen hoče, vere iz naših src nam ne more nikdar iztrgati!

St. Vid pri Planini. Na Martinovo nedeljo, to je dne 12. t. m., ob treh popoldne bodo naši igralci vprizorili prav lepo in zanimivo igro »Žrtev spovedne molčečnosti«, ki je posneta po povesti znanega in priljubljenega pisatelja J. Spilmana, pred par leti pa je izhajala kot igra v »Našem domu«. Čisti dobiček je namenjen za nabavo novega prapora Marijine družbe. Na svidenje v obilnem številu!

„Slov. Gospodar“ stane:

celoletno 32 Din.
polletno 16 Din.
četrtletno 9 Din.

Sežiganje mrličev na otoku Bali.

Bali je manjši otok Sunda skupine, ki leži vzhodno od velikega otoka Java pod Indijo. Na omenjenem otoku je po dnevu 40 stopinj C, po zahodu solca pa začne pihljati hladnejši veter in na večer se grejejo ljudje ob ognju in v noči se zavijajo v volnene odeje. Bali je ovenčan z vsemi južnimi krasotami. Tamkaj je videti gozdove kokos-palm, riževa polja, zelene travnike in ognjenike, ki bluvajo žarečo lavo. Na otoku bivaajo zadovoljni ljudje, ki ne poznajo danes tako hude borbe za vsakdanji kruh, saj ni med njimi niti enega berača. Zemlja je tolikanj rodovitna, da je prebivalstvu izraz »lakote« ali »pomanjkanja« nekaj povsem tujega. Presrečno ljudstvo, ki ne pozna gospodarske krize in ne strankarske politike!

Glavno je Baličcem vera. Vsa njihova dejanja so osredotočena v cilj: zadovoljiti bogove. Sosedno Javo je preplaval

derna metoda, kakor so jo učili znani preosnovatelji.

»Saj ste strašansko izvedeni v teh stvareh, gospod Boltežar!«

»Hm! Priznati moram, da mi je gospodična Grubelnikova včeraj malo predavala o tej reči; sicer pa, kot šolski nadzornik moram vedeti kaj reči. Ali bova torej šla in malo poslušala?«

»Jaz vendar ne; jaz ne smem!«

»Kako da ne? V svoji šoli vendar lahko vsakemu, komur hočem, dovolim, da posluša. Če lahko pustim, da gledate, kako seje moj hlapec ječmen, potemtakem tudi lahko pustim, da poslušate, kako moja učiteljica poučuje otroke pri rodopis. Ali pa se morebiti ne zanimate za to?«

»Zanimalo bi me zelo, toda motil bi pouk.«

»No, no, saj vendar ne boste brbrali vmes, ali drsali z nogami, ali pa metali papirnatih kroglic, kakor delajo to drugi razposajenci. Ne delajte praznih izgovorov in pojdite z menoj! Vtepel sem si v glavo. Če kdaj svoje nadzornišvo radi pomanjkanja časa ali radi pomanjkanja zanimanja do denarnega dobička (ta reč mi

namreč, če prištejem vse izdatke, prinese letno 48 dinarjev) — če torej slečem kdaj svoje pedagogične in nadzorniške hlače, boste lahko moj naslednik. Zaenkrat pa je kar veselo. In sedaj pojdiva! Če sva že skupno igrala uradnega predstojnika in komisijo radi umora in požiga, sva lahko skupno tudi šolska oblast.«

In res me je vzel s seboj.

Erika je moje zmedene besede, katere sem ji rekel v opravičilo, da neupravičeno posegam v njen posel, sprejela s prostodušno prisrčnostjo. Kaka razstava šolska ura pač ni, je rekla, toda škodo bom trpel jaz sam. Gospoda Boltežarja pa je sprejela s spoštovanjem, ki se spodobi predstojniku, in opazil sem, da je bila celo malo razburjena, ker bo morala učiti »pod nadzorstvom«.

Bilo pa je kar srčkano. Otroci so počasi in vljudno hodili s svojo učiteljico, imenovali so posamezna drevesa v gozdu z imeni, ponavljali, kar so nedavno slišali o mačicah in brstju in so

da radi letijo proti vetru, frčijo preko morja, krenejo proti severu, odkoder se več ne vrnejo.

Kronika poroča tudi o drugih vrstah žuželk, ki so že nastopile v oblakih in plašile človeka. Maja l. 1880 je letel preko Varšave roj kačjih pastirjev. Polet je trajal tri dni. Na tisoče žuželk se je zagnalo ob šipe hiš in pokrilo s svojimi telesai mestne ulice.

Znani so roji potujočih kačjih pastirjev, katere so opazovali od 30. junija do 3. julija l. 1917 v Nemčiji pri Halle, Merseburgu ter Weissenfelsu. L. 1921 se je podala na pot nepregledna povodenj golazni, kateri pravimo

mohamedanizem, Bali se oklepa že tisočletja indijske veroizpovedi. Balijci verujejo, da je njih otok last bogov in oni ga imajo samo v najem. Ker smatrajo življenje kot dar božji, se zahvaljujejo božanstvom z daritvami ter s prazniki, kojih višek slovesnosti tvorijo plesi.

Indijska vera vleva Balijcem, da svoje rajne sežigajo.

Zelo redko sežgejo mrliča takoj po smrti. V največ slučajih preteče med dnevom smrti ter upepelitve več mesecev, da celo — leta! Ker je sežiganje mrliča združeno s stroški, čakajo tako dolgo, dokler ne pomre v enem ali več krajih znatnejše število ljudi in potem določijo skupen dan za upepeljenje.

Po stari navadi ne sežgejo mrliča tako dolgo, dokler živijo starši ali celo babica ter dedek umrlega.

Manj premožni zavijejo mrliča na dan smrti v bel prt in ga začasno zagrebejo v zemljo 1 meter globoko. Bogati Balijci ter knezi pa napravijo umrlemu mrtvaški šotor. Mrtveca napudrajo z riževo moko, namažejo s sokom raznih zelišč, zavijejo v dragocene prte in ga položijo kakor mumijo v izvotljeno palmovo deblo. V takem položaju ostane truplo do sežiganja. Mrlič ne segnija, ampak se posuši.

Vobče poravnajo poleg sorodnikov stroške pogreba prijatelji ter znanci.

Ce umre plemenitaš, sestavijo iz bambusovih palic stolp, ki je razdeljen v več nadstropij ter okrašen z dragocenimi rutami in ogledali. V mrtvaški stolp položijo mrliča in ga zagrnejo od vseh strani. Čim imenitnejši je bil rajni, tem več strehic je videti na mrtvaškem stolpu in sicer ena nad drugo. Umrli knezom sestavijo po 30 metrov visoke stolpe. Na dan sežiganja prime za stolp kakih 60 nosačev in ga nesejo z mrličem vred na kraj, ki je določen za upepeljenje, kjer že stoji pripravljen iz lesa upodobljen bik, pisano poslikan in na hrbtu ima odprtino. Stolp postavijo poleg bika in mladi ljudje prinesejo iz stolpa mrliča, na kar ga pokropi

najimenitnejši svečenik. Truplo porinejo v izvotljeni bikov trup, ga še kropijo, prinesejo razna darila in užgejo lesenega bika. Ko je ugasnil ogenj, zberejo pogrebci pepel, ga shranijo v stolp, katerega ponesejo na obrežje morja in ga vržejo s pepelom vred v ocean.

Remšnik. V soboto dne 14. oktobra je umrl Luka Močivnik, po domače Pažek, kmet na Vasi v okolici Sv. Janeza na Suhem. Bil je dober kmetovalec, zgledno je oskrboval svoje veliko posestvo, bil je tudi dvolastnik, na avstrijski strani ima svoj vinograd pod Pankracijem. Rečeži so v njegovi hiši našli vsikdar gostoljubnost, in, česar je žal vedno manj tudi po kmečkih domovih, v tej hiši se je mnogo molilo, zaradi tega marsikateri služabnik ni hotel tam ostati v službi. Rad je podpiral cerkve, domačo župno cerkev sv. Jurija, pa tudi razne podružnice, posebno mnogo je daroval za veliko cerkev sv. Janeza, zato so mu tamošnji zvonovi peli zadnjo pesem. Stare korenine ginejo, močni stebri se podirajo: z njim je smrt napravila veliko vrzel. V pondeljek smo ga položili k počitku, 74 let starega, ravno pred njegovim godom; mnogo jih je bilo, ki so ga spremlili na zadnji poti, bili sta dve sv. maši, domači pevski zbor je zapel pri grobu pesem: »Vigred se povrne«. Sedaj spijo skupaj trije, dobra mati Juljana, sin Simon in oče Lukež, najmlajši sin Ivan pa je pokopan v Srbiji. Večna luč naj Vam svetli! Naj se čistito snidemo ob vstajenju!

Marenberg. Dne 25. oktobra so v navzočnosti areskega načelnika g. dr. Milača in tukajšnjega dekana g. Mesnerja prenesli v novo narejene grobnice: gg. Marijo Langeršek, Kristino Preglau in Marijo Wrentschur. Smrt pa je zadnji čas s svojo koso odšla v druge kraje. — Nasproti Tirolerju si zida novo vilo odvetnik dr. Ivan Winterhalter. Bivše Trafenikovo posestvo in gostilno je od g. Stelcerja, restavraterja v Grazu, kupil g. Šiker iz Št. Ilje v Slov.

Še le po tem obredu zamore duša rajnega v balijsko nebo, odkoder se vrne pomlajena v novo življenje na srečnem otoku. Balijec je rajsko zadovoljen v veri, da pomeni smrt le prav kratko ločitev, ker se duša vrne k zopetnemu življenju v domovini med nekdanjimi sorodniki, prijatelji ter znanci.

goricah, kjer je bil kletar pri g. Baumanu in najemnik restavracije. G. Siegbert Wrentschur pa je od g. Jakoba Novaka v Sv. Lovrencu na Pohorju kupil parno žago. — Namesto v Velike Lašče prestavljenega sodnijskega predstojnika g. Janka Čerčka pride v Marenberg sodnik g. Alfonz Cepuder. Ker je v Vuhredu ena učiteljica preveč, v Marenbergu pa ena premalo, hodi iz Vuhreda na marenberško šolo učiti gđ. Vera Pihler.

Spodnja Sv. Kungota. Tukaj je umrla dne 25. oktobra Ana Markuš v 68. letu svoje starosti. Sirota je bila že eno leto hudo bolana in je voljno prenašala svojo bolezen. Bila je večkrat previdena s sv. zakramenti. Bila je skrbna in krščanska žena. Bog ji daj večni mir in pokoj!

Sv. Trojica v Slov. goricah. Kdo ne pozna prekrasnih Slovenskih goric z nešteti grički, na katerih kraljujejo bele cerkvice ali pa lepe kapelice? To so nam žive priče vernega ljudstva. Če hodiš po teh prijaznih hribočkah, te pozdravljajo ob široki stezi, kakor tudi na doprtem polju, ali daleč v gozdu. Posebno mnogo je tukaj pri nas poljskih znamenj, ali kakor jih mi imenujemo: križev. Tudi dne 15. oktobra se je na slovesen način blagoslavljal tak križ ob občinski cesti v stari občini Osek. Dala ga je postaviti posestnica Alojzija Ploj, kateri se je po dolgem času le vendar uresničila ta želja. Bil je krasen jesenski dan, hvala Bogu. Okoli tretje ure popoldne se je pripeljal preč. g. P. Elekt Hamler ter opravil slovesen obred. Iskrena hvala gospodu patru, posebno pa še zato, da se je tudi drugi dan potrudil v tisti zakotni kraj in ponovno blagoslovil Marijo in Odršenika. Naj stoji ta križ v čast božjo, naj prinaša nebeških darov v ves naš kraj, prinaša pa jih naj tudi zaslužni krščanski materi. Posnemajte jo vsi! Ob tej priliki se je nabralo tudi nekaj za misijone.

tisočnožci in to po železniški progi Baltimore - Ohio v Severni Ameriki. Golazen je pokrila ob železnici 30 ha obdelane zemlje, je napadla farne in prodila v hiše. Boj zoper ti gnjusne vsiljivce je trajal dva tedna, predno jih je zmogla človeška nadmoč.

Celi oblaki letetih mravelj so zagnili pred leti francosko mesto Dijon. Po cestah in strehah so se morali lotiti teh žuželk z lopatami, ker so odrekale vsled množine melle.

Znan je milijardni vzlet listnih uši, katere je preganjalo krdele božjih volekov ali pikapolonc. Oba roja sta zašla preko razbur-

tu in tam utrgali vijolice. Z izvedenimi očmi so opazovali cvetove, preštevali cvetne listke in prašnike in narejali pametne obrazke.

Nenadoma je puhnil Boltežar:

»Poglejte no tam tisto dekletce — tista mala, ki ima kakor kutina rumeno kito — ta vam žre vijolice — kakor tele.«

Res je bilo tako. V svoje misli zatopljen je stala deklica tamkaj, pomežikavala v sonce in grizla vijolice.

Boltežar je potegnil debelo zapisnico iz žepa in si nekaj zapisal. Oho, sem si mislil, ta pa misli resno. Tudi Erika je opazila, da Boltežar pisari, nekoliko je zardela, spázila dekletce, ki je jedla vijolice in jo poklicala k pazljivosti s karajočo besedo.

»Škoda!« je zagodrnjal Boltežar. »Prav teknilo ji je.«

Šli smo dalje. Oglasila se je kukavica. Otroci so šli.

»Osemkrat!« je zaklical paglavček. »Gospodična, osem let boste živeli še.«

»To bi bilo premalo zame!« je rekla učiteljica ljubeznivo.

»Ne,« je vzkliknila neka deklica, »nekaj drugega pomeni to: gospodična bo dobila osem otrok.«

»Toda Zora!«

»Pravijo tako,« je rekel zarjavel zvitorepež: »mi vsi homo dočakali osemdeset let.«

Boltežar si je zopet nekaj zapisal. Kukavica se je znova oglasila.

»Kje pa je? Kje pa je?« so vpili malčki. »Videl bi jo radi.«

»Ujel jo bom,« je zaklical čvrst dečko, »in jo bom zaprl v kletko.«

Tedaj je učiteljica začela pripovedovati otrokom, kako plašen ptič je kukavica. Puščavnik v gozdu je, nepriljudna, boji se ljudi in živali. So celo lovci, ki še nikoli niso videli žive kukavice.

»Glej jo no,« mi je rekel Boltežar, »tudi jaz še nisem videl žive kukavice.«

Ko smo šli dalje, so se otroci razgovarjali med seboj.

Sv. Benedikt v Slov. goricah. V torek dne 24. oktobra smo spremili k večnemu počitku vzorno ženo in mater Amalijo Škamlič, roj. Letnik, od Sv. Treh kraljev. Pogreba so se udeležile v velikem številu njene tovarišice od ženske Marijine družbe. Iz nagrobnega govora g. dekana smo izvedeli, kako je bila rajna svoječasnno vzorna mladenka v dekliški Marijini družbi, delavna tajnica in govornica v Dekliški zvezi, pri podružnici sv. Cirila in Metoda. Kolikokrat je na dekliških shodih nastopila z navdušeno besedo, kolikokrat sodelovala na odru! V »Našem domu«, posebno v »Glasniku Srca Jezusovega«, je v letih 1905 do 1908 spisala lepo število krasnih člankov. Tudi svoje peš-romanje na sv. Višarje je opisala. Od mladih nog pevka pri cerkvenem pevskem zboru je še sedaj kot žena do svojega obolenja rada sodelovala ob nedeljah pri ljudskem petju. V 33 letih svojega zakona je bila možu najboljša pomočnica, njegovim 4 otrokom iz prvega zakona in svojim 7 zares skrbna mati. Kako je bila vesela, ko je moževa hčerka Roza postala usmiljenka! Še bolj se je veselila sina dijaka. Krivica, ki se mu je letos zgodila, jo je močno potrla in bila sovzrok njene prerane smrti. Vedno globokoverni je svojo družino posvetila božjemu Srcu, zvesto obhajala pobožnost prvih petkov, neštokrat okrasila oltarje trikraljevske cerkve, dolga leta oskrbovala cerkveno perilo. Za vsa dobra dela naj ji Bog podeli najlepše plačilo, njenim otrokom pa stanovitnost v njenem bogoljubnem duhu! Dobrosrčne, vesele, za dom in rod navdušene Malike Škamličeve ne bomo pozabili. Takih pogumnih žen je treba našemu narodu. Naj v miru počiva od svojega truda! — V četrtek dne 26. oktobra smo pokopali dobro ženo Marijo Ajlec iz Ihove, roj. Kraner. V bolnici je bila operirana, pa ni bilo več pomoči. Pripeljali so jo domov v veliko žalost dobre njene družine. Mnogoštevilno spremstvo je pričalo, kako je bila priljubljena, saj je bila pobožna in zvesta članica ženske Marijine družbe, blaga žena in nad vse skrbna mati. Naj v Gospodu v miru počiva!

Turnišče v Prekmurju. Na najslovesnejši način je naša župnija proslavila spomin 1300-letnice našega odrešenja. Ne samo, da se je vršil v ta namen pri nas eden največjih ter

najlepših evharističnih kongresov, ki je bil ob enem tudi prvi v Prekmurju, smo v spomin tega jubileja tudi postavili trajne spomenike še poznim rodovom. Že dolgo časa je nameravala občina Renkovci postaviti kapelico v svoji občini, pa nikakor ni moglo priti do tega. Lansko leto pa se je na pobudo domačega g. župnika ustanovil odbor, ki je celo zadevo vzel resno v roke tako, da je bila cerkvena dne 8. oktobra t. l. že slovesno blagoslovljena in se je v njej opravila prvič sv. maša. Že dolgo časa se je vse veselilo tega dneva. Slovesnost se je začela že na predvečer. Pri kapelici se je zbrala velikanska množica ljudstva, ki je nato z bakljami in lampijoni priredila slavnostni obhod po občini. Prelepe Marijine pesmi so se ob zvokih godbe razlegale daleč na okrog. Drugi dan ob štirih zjutraj je bila budnica, nato pa se je začelo mlado in staro pripravljati za pot k sv. maši v Turnišče, kjer so bile do tega časa shranjene podobe za novo kapelo. Po sv. maši so bile podobe: Srca Jezusovega, Srca Marijinega in sv. Terezije D. J. prenešene na krasno okinčane vozove, katere so potem obstopile belo oblečena dekleta. Zaigrala je godba, zazvonili zvonovi in med streljanjem topičev, plapolanjem zastav in prepevanjem pesmi: »Povsod Boga« in »Kristus mora kraljevati«, so se podobe v velikanski procesiji prepevale v novo kapelo. Bil je res krasen prizor. Človeku se je zdelo, da so med to množico ljudstva tudi podobe oživele in korakajo med njimi. Ni čuda, da je ljudstvo ob pogledu na nje jokalo od veselja. Občina Renkovci pa je bila vsa v zelenju, cvetju in slavlolojih, posebno še prostor pri kapelici. Ko so bile podobe prenešene v cerkveno in na oltar, se je med tem začela slovesna in pomenljiva blagoslovitev, katero je opravil vlč. g. Anton Rantaša, župnik iz Velike Polane. Množice pa so z zanimanjem sledile pomenljivim obredom. Nato pa je imel slavnostno pridigo o presv. Srcu Jez., kateremu je cerkvena posvečena, vlč. g. dr. Tomaž Kelenc, ravnatelj Martinišča v Murski Soboti. Z njemu lastno zgovornostjo je tako ganil srca poslušalcev, da ni ostalo suho ni jedno oko. Zatem pa se je prvič opravila v kapelici sv. maša, ki jo je daroval za vse občane domači vlč. g. župnik Ivan Greif. Krasno in ubrano petje je ob

spremljevanju godbe povečevalo slovesnost, ki nam bo vsem ostala trajno v spominu. Kapelica, ki je 10 metrov dolga, 5 metrov široka in 6 metrov visoka, je bila postavljena s samimi prostovoljnimi darovi občanov, ki so v teh težkih časih žrtvovali res veliko. Oltar in podobe pa je mojstrsko izdelal g. Ivan Cesar, akademski kipar v Mozirju. Lepota in milina, ki odseva z obrazov podob, se ne da popisati. Dalj ko jih gledaš, lepše so. Vsa čast g. Cesarju, ki ga ob tej priliki vsem prav toplo priporočamo. Dne 22. oktobra t. l. pa je bila druga blagoslovitev kapelice Žalostne Matere božje v Lipi. Tam si je dala rodbina Skledar napraviti novo hišo, pred njo pa mično in lepo kapelico. Kakor v Renkovcih, tako je tudi tukaj velika množica ljudstva prisostvovala sv. obredom in je po pridigi in sv. maši, ki jo je opravil domači vlč. g. župnik, spremljala lepo podobo v slavnostnem sprevodu na Skledarjev dom, kjer je bila nato blagoslovljena in slovesno ustoličena v kapelico. Tudi to podobo je prav mojstrsko izdelal g. Ivan Cesar iz Mozirja, na veliko zadovoljstvo vseh. Daj Bog, da bi obe kapelici bile zatočišče in tolažba vsem, ki bodo v potrebah in nadlogah iskali tam utehe in pomoči!

Ljutomer. V nedeljo dne 29. oktobra smo tukaj izročili materi zemlji v večni počitek gospo Nino Ivančič, učiteljico v pokoju, ki je dne 27. oktobra nenadoma umrla, od kapi zadeta. Blagopokojna je bila rojena leta 1848 v Novem mestu iz odlične rodbine. Tukaj je podučevala kot učiteljica na dekliški šoli svojo celo učiteljsko dobo od leta 1876 do l. 1916. Bila je vzorna učiteljica, ki se je zavedala v popolni meri svojega vzvišenega poklica. Kot narodna vzgojiteljica je podpirala rada vsako narodno podjetje, posebno pa je imela odprto srce za reveže, ki jo bodo silno pogrešali. Velikanski pogreb je pokazal, kako priljubljena in spoštovana je bila rajna gospa, ki je vzgojila tri generacije deklet in žen. Naj počiva v imru!

Ivanjkovci. Naglo se je ločila s tega sveta 28 let stara hčerka in gospodinja Angela Munda. Malenkostno se je ubodla v dlan na neko kost. Neznatna rana na desni roki se je začela gnajiti. Šla je iskat zdravniške pomoči v Ormož. Ostala je kar tam v bolnišnici.

»Velike živali imajo velike mladiče, majhne živali imajo majhne mladiče,« je opomnil neki deček.

»Ne vedno,« je rekla učiteljica. »Videli ste kenguruja na podobi. Kenguru je vendar velika žival. Njegov mladič pa je spočetka le tako velik kakor rjavi hrošč.«

Otroci so debelo pogledali. Boltežar tudi.

»No, no,« je rekel; »sedaj nas je začela vleči. Gospodična, samo za trenutek prosim.«

Šel je z njo in z menoj s poti.

»Kar ste povedali o kenguruju, bo torej le šala?«

»Ne, res je.«

»Tako velik kakor rjavi hrošč? Že — že, ko je na svetu?«

»Da, že na svetu.«

»Torej, gospodična, če je to res, če mi to črno na belem lahko dokažete, naročim bovlo v desetih steklenicah in jo izpijem čisto sam.«

Potegnil je iz žepa svojo zapisnico in je pisal. Učiteljica se je vrnila k otrokom.

Prišli smo do grmičkov pomladanskega vresja. Na tisoče ljubkih, rožnato rdečih cvetov je sanjalo nad zelenimi, vlažnimi gozdnimi tlemi.

Otroci so vsi zamaknjeni vzkliknili.

»To so rože pomladi,« je rekla Erika. »Pomladansko vresje.«

Naslajala se je z otroki nad lepoto cvetov in nad velikimi, tankimi listi, ki so tako veliki in tenki zato, da morejo ujeti tisto pičlo svetlobo, ki pride do senčnih krajev.

Nato je izruvala eno.

»Poglejte, korenina ne sega v globino; teče vodoravno pod zemljo. Imenujemo jo koreniko. Zakaj se pač imenuje tako?«

Otroci niso vedeli. Učiteljica jim je razložila, da del korenike venomer odmira, drugi pa dobiva nove popke in brste, tako da popotuje rastlina s svojo koreniko v tleh vedno dalje, do tja, kjer najde novo hrano; pripovedovala jim je, da se napravi že v jeseni v zemlji korenina, na kateri visi brst. Ta ima podobo loka nad vrati, od katerega visi bela svetilnica. Nato se lok vedno

kanega Alands morja (ob vzhodno-švedski obali) in sta bila uničena.

Avgusta leta 1847 je letel ogromen roj pikapolonc ob južni obali Anglije. Na večer so pokrili hroščeki vse okraje ob obali in ljudje so se morali skriti pred to sicer nedolžno živalico.

Našeli smo le nekaj vzgledov potovanj žuželk v celih oblakih, a bi jih še lahko mnogo več. Beleženi naj zadostujejo za dokaz, kako stvarnik sam skrbi, da neznano kam odrinemo in pogine nadloga, ki bi bila sicer človeku v veliko škodo in bi ji v tollkerih slučaji niti ne bil kos.